

Обґрунтування
щодо схвалення проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про
внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня
2022 р. № 303»

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), є постійно діючим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, особливості якого обумовлюються його завданнями і повноваженнями та визначаються Законом про НКРЕКП, іншими актами законодавства і полягають, зокрема, у спеціальних процесуальних засадах діяльності Регулятора та гарантії незалежності в прийнятті ним рішень у межах повноважень, визначених законом.

Регулятор здійснює державне регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, шляхом, зокрема, здійснення державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та суб'єктами, що належать до особливої групи споживачів у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов шляхом проведення планових та позапланових виїзних, а також невиїзних перевірок. Перевірка проводиться на підставі рішення Регулятора.

Водночас, постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану» (далі – Постанова № 303) передбачені виключні випадки, що дозволяють проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) юридичних та фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців на період воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», зокрема згідно з пунктом 3 якої протягом періоду воєнного стану за наявності загрози, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов здійснюються за рішенням

Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

При цьому, існують випадки, коли суб'єкти господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг, посилаючись на норми Постанови № 303, звертаються до суду про скасування рішень НКРЕКП, прийнятих за результатами перевірки (як приклад рішення у справі № 320/18444/24 за позовом НАК «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ» до Регулятора).

Разом з цим, слід врахувати, що навіть у період продовження дії воєнного стану в Україні, виклики сьогодення потребують ефективного функціонування сфер енергетики та комунальних послуг та реалізації цінової і тарифної політики, створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток енергетики та комунальних послуг, забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг щодо отримання цих товарів і послуг належної якості в достатній кількості за обґрунтованими цінами та недискримінаційного доступу користувачів до мереж/трубопроводів.

Одним із основних засобів ефективного державного регулювання є здійснення державного контролю шляхом проведення НКРЕКП планових та позапланових перевірок, які забезпечують можливість комплексно та ґрунтовно досліджувати важливі питання діяльності суб'єктів природних монополій, та на суміжних ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, зокрема щодо:

виконання інвестиційних програм та планів розвитку, що дозволяє Регулятору дослідити витрати суб'єктів господарювання, що понесені ними, зокрема з метою покращення технічного стану та відновлення пошкоджених мереж у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України, бойовими діями, що спричинили пошкодження мереж та суттєві зміни в режимах роботи енергосистем, схем нормальних режимів, внаслідок переміщення об'єктів споживання тощо;

дотримання нормативно-правових актів, зокрема в частині доступу до електричних та газових мереж, взаєморозрахунків на оптових ринках електричної енергії та природного газу, виставлення рахунків за надані послуги та відключень споживачів тощо.

Враховуючи зазначене, НКРЕКП розроблено проект акта – постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303».

Відповідно до статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» стосовно кожного проекту регуляторного акта його розробником до оприлюднення проекту регуляторного акта готується аналіз регуляторного впливу з метою одержання зауважень та пропозицій.

Вимоги до проведення аналізу впливу регуляторного акта встановлює Методика проведення аналізу впливу регуляторного акта, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308.

Відповідно до аналізу регуляторного впливу, підготовленого до проєкту акта та урахувуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання проєкту акта перевищує 10 відсотків, здійснено розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з Тестом малого підприємництва (М–Тест), при цьому такі витрати відсутні.

Тест малого підприємництва (М–Тест) передбачає проведення консультацій щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва з представниками малого підприємництва з метою оцінки сприйняття ними вимог регулювання, а також отримання даних, необхідних для проведення розрахунків.

Ураховуючи викладене, рекомендації щодо проведення таких консультацій, розміщені на вебсайті Державної регуляторної служби України, НКРЕКП у період з 04 до 22 червня 2026 року проведено такі консультації шляхом поєднання письмових консультацій з асоціаціями малого бізнесу та розміщення інформації з запитом на консультацію (повідомлення про консультацію) на офіційному вебсайті НКРЕКП.

З огляду на викладене, відповідно до законів України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», постанов Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 «Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України», від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта»,

Департамент ліцензійного контролю пропонує:

схвалити проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303», розмістити його на вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та надіслати на погодження заінтересованим органам.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від _____ № _____

Київ

Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Внести зміну до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану» (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1355 з наступними змінами), виклавши його в такій редакції:

«3. Планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, протягом періоду воєнного стану, здійснюються за рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»».

Прем'єр-міністр України

Ю. СВИРИДЕНКО